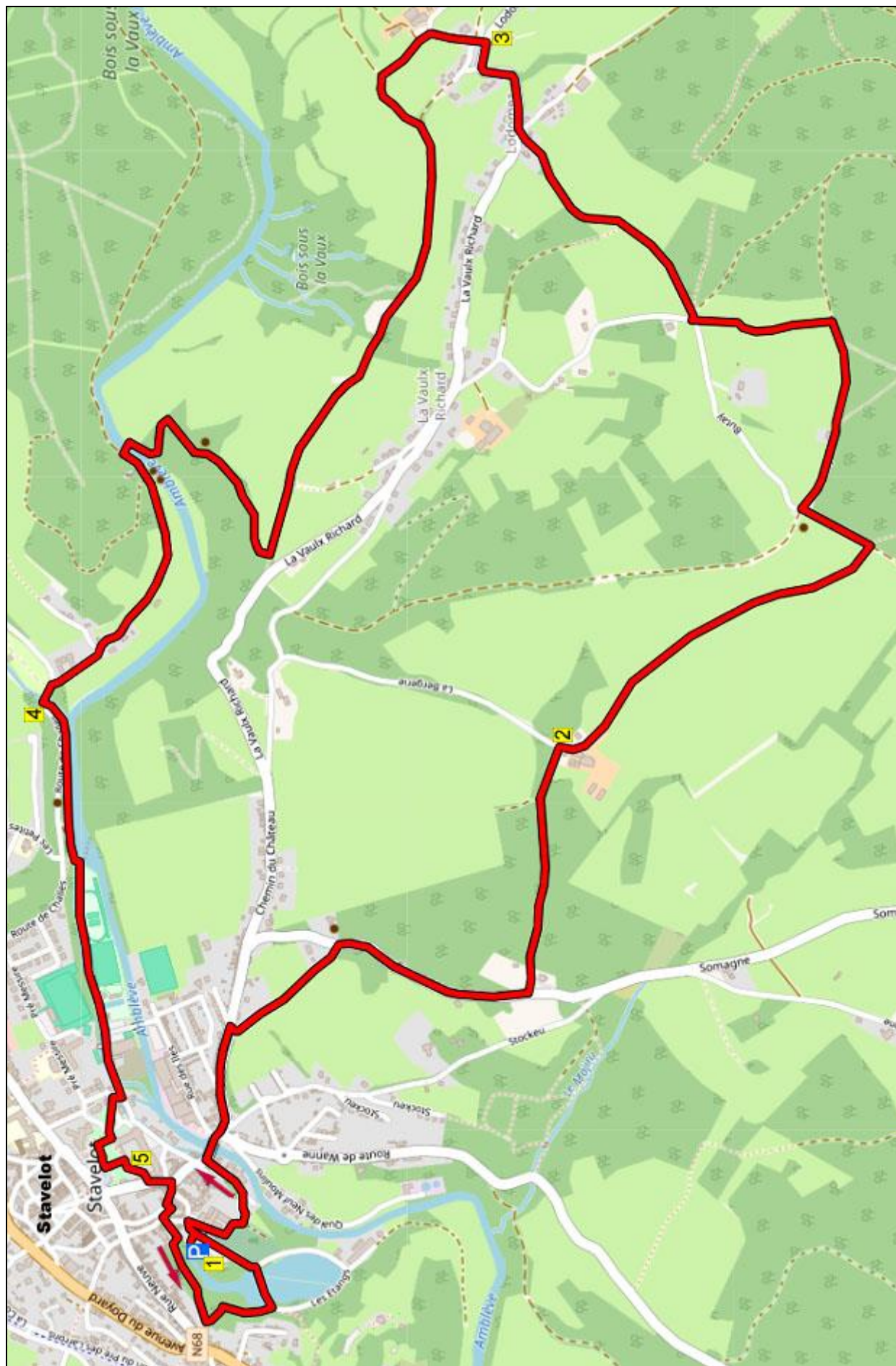

1891. STAVELOT 10,2 km

www.wandelgidsardennen.nl

Vlakbij Francorchamps ligt het Ardennenstadje Stavelot. Tijdens deze panoramische Ardennentocht is het eerste stuk klimmen geblazen en dan passeert u boven het punt Butay op 485 m hoogte, waar een zitbank staat, een genietplekje met schitterend uitzicht. Dan loopt u omlaag naar het dorpje Lodomez. Via mmooie paden loopt u naar het dal van de Amblève waar 2 zitbanken staan, een genietplekje na 7,5 km lopen. Via smalle doodlopende asfaltweg komt u in het gehucht Challes. Via mooi pad langs de Amblève komt u in Stavelot bij de mooie abdij. Via leuke straatjes komt u bij een steil paadje, dat u omhoog loopt. Beneden bij enkele fraaie vijvers gaat u L over de smalle asfaltweg terug naar de parkeerplaats. In de route zitten enkele stenige paden. Loop deze route bij helder weer.

Startadres: Parking Les Etangs, navigatie: Rue des Tanneries 4, Stavelot. Voorbij huisnr. 4 rijdt u aan de kruising RD en parkeer rechts op de grote parkeerplaats, niet op de camperplaats.

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
10,2 km	3 uur	232 m	238 m

1891. STAVELOT 10,2 km

1. Met uw rug naar de parkeerplaats gaat u L. Aan de 4-sprong gaat u R over de smalle doodlopende asfaltweg, die voor ingang van het kerkhof naar links buigt. Aan het eind van de asfaltweg, bij volgende ingang van kerkhof, gaat u L over de parkeerplaats omlaag. Beneden in de linkerhoek van de parkeerplaats loopt u bij dikke kei RD over het grindpad. Meteen daarna aan de T-splitsing gaat u L de asfaltweg omhoog. Boven aan de T-splitsing bij groot wegwijk steekt u R via de brug de Amblève over. Meteen na de brug gaat u aan de ongelijke 5-sprong RD (Place du 18 december 1944/wit-rood) de doorgaande weg omhoog richting Refat.

(Als u meteen na de brug L (Rue des Iles) gaat, dan komt u na bijna 50 m bij de met zandstenen in Romeinse stijl gebouwde Laurentiuskapel (1030)

In de kapel staan twee opgegraven sarcofagen van abten uit de 10e en 11e eeuw, die gevonden zijn tijdens de opgraving van de abdijkerk.

Deze brug is één van de belangrijkste plaatsen van het Ardennenoffensief. O.a. de Amerikaanse Half Track type M2A1, infoborden en oorlogsmonument, die hier rechts bij de Amblève staan, herinneren aan deze tragedie. Van 18 tot 20 dec. 1944 werd tijdens de Slag om de Ardennen zwaar gevochten in de stad. Bij represailles door Duitse soldaten werden meer dan 100 burgers, waaronder vrouwen en kinderen, vermoord).

Meteen daarna aan de 3-sprong, bij beeld van een Blanc-Moussis en het vakwerkgebouw, dat het onderkomen is van de Blancs Moussis, gaat u L (Chemin de Château) omhoog.

(Zie voor info over de Blancs Moussis de alinea Blancs Moussis beneden aan de routebeschrijving).

Negeer na 50 m eenrichtingsweg links (rue Au-delà du Pont) omhoog en loop RD steil omhoog. 150 m verder, meteen voorbij huisnr. 10 en tegenover Rue du Chêne, gaat u R (wit-rood) het brede (gras)pad omhoog, dat 100 m verder

een stijgend (gras)pad door de bosstrook wordt. Na ruim 300 m gaat u boven aan de T-splitsing bij zitbank R (wit-rood) de steile asfaltweg omhoog, met een eindje verder rechts mooi uitzicht.

(Als u vlak voor de asfaltweg rechts het weiland inloopt, dan heeft u mooi uitzicht over het Amblève dal).

Na 500 m gaat u L (wit-rood) de grindweg omhoog, met links een paardenstal en rechts de mooie Villa Stavelot.

(Als u hier RD verder over de asfaltweg loopt, met even verder rechts schitterend uitzicht, dan komt u na bijna 150 m bij zitbank bij het "standbeeld" van Eddy Merckx/Stèle Eddy Merckx. Het staat halverwege aan de steile 2400 m lange Col de Stockeu. Dit is waarschijnlijk het meest gefotografeerde beeld van de Ardennen.

Ter ere van diens vijf zeges in de wielerklassieker Luik-Bastenaken-Luik wordt de Côte de Stockeu ook wel liefdevol 'Stèle Eddy Merckx' genoemd.

Negeer zijpaden en loop bij verbodsbord het stenige bospad RD (wit-rood) omhoog. Na bijna 500 m gaat u boven aan de omgekeerde Y-splitsing RD (wit-rood/gele ruit) verder omhoog.

2. 100 m verder, voorbij woning (huisnr.1) gaat u R (wit-rood/Extratrail) over de asfaltweg, die meteen daarna, bij stal/rundveebedrijf en waterpomp, een stenige stijgende veld- grindweg wordt en dan passeert u meteen rechts een houten wegwijk en even verder een zitbankje. Volg nu geruime tijd de stijgende veld- grindweg door de beukenlaan.

(Na 600 m heeft u bij ingang van groot weiland rechts prachtig uitzicht).

Na 900 m gaat u boven aan de 4-sprong, op het hoogst punt van de wandeling 490 m N.A.P., L (Extratrail) de grindweg omlaag met rechts de bosrand en links prachtig uitzicht.

(Het omhoog lopen zit er op, behalve het toetje (korte klim) aan het eind van de wandeling).

Aan de 4-sprong bij waterpompstation, bordje "Butai alt 485 m", zitbank, een genietplekje met schitterend uitzicht, gaat u R (Extratrail) de smalle asfaltweg door de bosrand omlaag. Na 200 m, voorbij huisnr. 3, wordt de asfaltweg een veldweg, die u RD (Extratrail) volgt met links mooi uitzicht. 250 m verder gaat u L het graspad omlaag met voor u mooi uitzicht. *(U verlaat Extratrail)*. Beneden aan de asfaltweg gaat u RD en meteen daarna bij dikke kei gaat u R. Meteen daarna gaat u aan de 3-sprong L (rode ruit/Extratrail) het graspad omlaag met rechts de bosrand en links een weiland/mooi uitzicht.

Aan de 3-sprong gaat u RD het pad door de bosstrook verder omlaag.

(U verlaat de markeringen. Even verder wordt het pad een hol pad, dat na veel regenval dienst doet als waterafvoer/beekje. Loop dan langs het pad of gewoon door het water, hetgeen makkelijker lopen is).

Bij achtertuin van woning loopt u RD over het gras omlaag. Beneden aan de T-splitsing, bij groot muurkruis in het gehucht Lodomez, gaat u R de doorgaande weg omlaag.

(Na bijna 150 m, waar de weg links omlaag buigt, passeert u rechts een Mariagrot).

Negeer in bocht naar rechts, bij grote betonnen elektriciteitspaal, smalle zijweg links omlaag.

3. Aan de 4 sprong, bij "parkje" en wegwijk met groot corpus, gaat u L omlaag. Meteen daarna aan de 4-sprong gaat u RD verder omlaag. Aan de 3-sprong, waar de asfaltweg scherp rechts omlaag buigt, gaat u L over de veldweg en vlak daarna bij inrit van boerderij loopt u RD. 150 m verder, waar de veldweg rechts omlaag buigt, gaat u L het graspad omhoog. Aan de T-splitsing gaat u R het pad omlaag en dan ziet u links boven woningen. Volg nu geruime RD het dalende graspad- veldweg.

(Na 600 m, voorbij beekje/waterstroompje, heeft u rechts weer mooi uitzicht over het Amblève dal).

Na bijna 1 km gaat u aan de 3-sprong RD (wit-rood). Aan de 3-sprong, vlak voor boven gelegen asfaltweg, gaat u R (wit-rood) het steile brede grindpad omlaag en na 50 m loopt u onder elektriciteitsdraden door. Het pad wordt een smal dalend bospad en u passeert een zitbank. Na bijna 600 m buigt beneden het pad voor de Amblève naar rechts. Steek via de smalle stalen boogbrug genaamd de Passarelle des Roches de Challes de rivier over. Na de brug gaat u L de smalle asfaltweg omlaag en u passeert meteen twee zitbanken die aan de Amblève staan, een genietplekje na 7,5 km lopen. Volg geruime tijd RD (wit-rood) de smalle doodlopende asfaltweg door het Amblève dal. Na bijna 500 m, bij het binnenlopen van het gehucht Challes, passeert u links een karrenwiel, dat tegen de muur van woning hangt en dan ziet u hier rechts tegenover

een Mariagrot. Vlak daarna aan de 3-sprong bij mooi huisje, waterpomp en groot wegwijk gaat u RD (wit-rood) over de smalle asfaltweg. Aan de ruime 3-sprong gaat u L (wit-rood) en u steekt meteen via brug de L'Eau Rouge over, een zijbeekje van de Amblève.

4. Meteen na de brug gaat u L (gele rechthoek/Extratrail/wit-rood) het pad omlaag met links de beek. 50 m verder, voorbij zitbank, stroomt de L'Eau Rouge in de Amblève en volg dan het smalle pad met links de Amblève.

*(Staat het water in de Amblève hoog en staat het pad onder water, loop dan terug en ga L de asfaltweg omhoog met links beneden de Amblève. Negeer na bijna 200 m grindweg links omlaag richting rivier/schuilhut/picknickplek. (U kunt hier omlaag lopen en mogelijk kunt u dan weer langs het water lopen). 100 m verder gaat u schuin L het pad omlaag en steek beneden de stuwbrug over. Ga nu verder bij **** in dit punt).*

U passeert "plankbruggetjes. Na 150 m passeert u bij reling rechts een schuilhut/picknick-barbecueplek en volg verder RD het pad langs de rivier. Na de volgende 150 m steekt u L (wit-rood) de stuwbrug over. **** Volg nu bij de lange waterval in de Amblève het grindpad met links de sportvelden en rechts een oude molentak van de Amblève. Voorbij openlucht zwembad gaat u bij grote parkeerplaats RD (Extratrail/Quai de Vieux Moulins). Negeer meteen tegenover sporthal stalen brug rechts. Aan de 3-sprong, bij stuw en de turbinemolen (gebouw met toren/zie infobord in gebouw), gaat u R de stenen brug omhoog.

(Deze turbinemolen werd aangelegd in 1922 door de Benedictijnenmonniken en was bestemd voor de waterbevoorrading van de tuinen en moestuinen van de abdij, alsook voor hun graanmolen).

Aan de Quai de Vieux Moulins stonden vroeger talrijke watermolens. Aan de overzijde van de turbinemolen/centrale staat nog een voormalige watermolen).

Ga dan meteen L (wit-rood) de eenrichtingsweg omhoog. Na 25 m gaat u R over het betonnenpad door het parkje, waar rechts het betonnen St Lambertuskruis (1898/zie infobordje) op ronde betonnen sokkel staat en waar u voor u in de verte de St Sebastianuskerk (1750-1754) ziet. Ga aan het eind het trapje omhoog en aan de 5-sprong gaat u RD over het klinkerpad met rechts een "bomendak". Meteen daarna, vlak voor de abdij, gaat u R over het klinkerpad langs het infobord La Crypte. Het klinkerpad buigt haaks naar links. Ga nu een eind verder L het trapje met leuning omlaag.

(U kunt hier naar het centrum van Stavelot lopen waar horeca met terras is. Ga dan hier R bij korfschansmuur de trap/onderdoorgang omhoog. Na de trap gaat u R en vlak daarna gaat u schuin L de brede trap omhoog. U komt in het centrum).

Loop RD tussen de archeologische overblijfselen van de abdijkerk door en u passeert een infobord.

(Rechts ziet u de hoofdingang en een restant van de gotische kerktoeren (1534) van de abdijkerk)

(Zie voor meer info over de abdij de alinea [Abdij van Stavelot](#) beneden aan de routebeschrijving)

Aan de T-splitsing voor de abdij gaat u R omlaag.

(Het glazen gedeelte verbindt twee vleugels (17e eeuw) van de voormalig abdij. In het glazen gedeelte is het toeristenbureau. In de linker vleugel is een winkeltje en het café des Musées.

Van het ooit imposante kloostercomplex zijn slechts enkele gebouwen over, waarin tegenwoordig 3 musea gevestigd zijn, namelijk het historisch museum van het Abdijvorstendom Stavelot-Malmedy, het museum van het Circuit Spa-Francorchamps en het Guillaume Apollinaire (Franstalig schrijver) museum).

5. Steek bij infobord schuin links het plein/binnenplaats over en loop door het rode poortgebouw.

(In de gebouwen, die aan dit plein staan, werd o.a. brood gebakken en bier gebouwen).

Aan de T-splitsing gaat u L de doorgaande kasseienweg omlaag. Aan de ongelijke 4-sprong

gaat u R langs de zitbank. Meteen daarna gaat u aan de 3-sprong, bij wegwijzer en groot houten wegkruis (1842) type vliegermodel, R omhoog. Meteen daarna, meteen voorbij huisnr 13, gaat u L over de kasseienweg die meteen daarna bij huisnr. 11 haaks rechts omhoog buigt. Aan de 4-sprong bij vakwerkhuis gaat u L (Rue de l'Égalité). Let op! Meteen daarna, voorbij infobordje (wolven) op vakwerkhuis, groot houten wegkruis en rechts twee garagepoorten, loopt u RD over het asfaltpad langs huisnr. 4. Voorbij het laatste huis buigt het asfaltpad naar links en volg het (bos)pad langs de rij haagbeuken. Negeer zijpad met leuning scherp rechts omhoog en loop het steile smalle pad omhoog (toetje). Na 100 m gaat u boven aan de T-splitsing voor muur L het bospad steil omlaag. Na 50 m gaat u beneden aan de T-splitsing R omlaag. Beneden gaat u L over de asfaltweg, die gelegen is tussen vijvers. Aan de 3-sprong, bij zitbank en voor ingang van kerkhof, gaat u L (Les Etangs) en u komt weer bij de parkeerplaats.

(U kunt hier aan de 3-sprong ook RD over het kerkhof lopen, waar enkele oude grote familiegraven (18^e eeuw) staan. In de linkerhoek van het kerkhof gaat u door het ijzeren hek en u komt bij de parkeerplaats).

Blancs-Moussis

Elk jaar op Halfvasten, de derde zondag voor Pasen, vindt in Stavelot het carnaval plaats, dat bekend is om de Blanc-Moussis (immaterieel erfgoed). Gehuld in lange witte capes en een lange rode neus lopen zij door de straten, plakken overal hun gevreesde en oneerbiedige affiches op en bestoken de menigte met opgeblazen varkensblazen en heel veel confetti. Zeker eens komen kijken

De legende van de broederschap van de Blanc-Moussis start in 1502, als de prins-abt van Luik zijn monniken verbiedt aan het carnaval in de streek deel te nemen. Uit protest besluit de bevolking in vermomming hun plaats in te nemen. De witte kleding met kap is een parodie op de witte monnikspijen van de monniken uit de streek.

Abdij van Stavelot

De Abdij van Stavelot werd gesticht in 648 door Remaclus, abt van het klooster te Solignac/Bordeaux die een stuk bos in de Ardennen kreeg, om hem in staat te stellen dit deel van het rijk te kersteneren. Hij stichtte de tweeling-abdij van Stavelot-Malmedy.

De rivaliteit tussen de twee abdijen werd in 980 door Keizer Otto II in het voordeel van Stavelot beslist. De bloeitijd van Stavelot was de periode van de 1000 tot circa 1250. Ze had een grote reputatie als centrum van kunst en wetenschappen. Na de 12^e eeuw maakte de abdij een lange periode van verval mee. In 1334 telde de abdij 12 monniken. Eind 15^e eeuw herstelde abt Willem van Manderscheid de kloosterdiscipline. De regel van Bursfeld werd aangenomen door de kloostergemeenschap, waarbij de nadruk lag op naastenliefde, persoonlijke meditatie en intellectuele arbeid.

Vanaf 1501 werd de abdijkerk herbouwd in gotisch stijl. Op 4 okt. 1689 werd de abdij geheel verwoest door de troepen van Lodewijk XIV van Frankrijk. Van 1741 tot 1753 werd de provisorisch herstelde abdij vrijwel geheel nieuw opgebouwd. Tijdens de Franse Revolutie (1789-1799) werd het abdijsvorstendom Stavelot-Malmedy opgeheven en moesten de monniken de abdij verlaten. De abdijkerk werd geplunderd en daarna afgebroken. In 1950 vestigden zich opnieuw benedictijner monniken in de abdij.

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur. 02-11-2025